

SLOVENSKI NAROD.

izhaja vsak dan sveder, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld, 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 18 gld., za četrt leta 8 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za ostanila plačuje se od četiristopne petit-vrate po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolijo frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je na Kongresnem trgu št. 12.

Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Nemško orožje.

Preteklo nedeljo objavilo je poveljavno nemško-šidovsko glasilo na Dunaji, ki je sedaj hkrati „oficijozus“ koalicijske vlade, iz Koroškega dopis zoper našo družbo sv. Mohorja, ki je moral vsled brezmejne perfidnosti vzdriniti skrajni gnev v srci vsakega poštenjaka, ne glede na narodnost in politično mišljenje. Pri takih prilikah se najjasneje kaže, kdo je v resnici poštenjak — in pokazalo se je tudi pri tej priliki!

Nevredno se nam vidi, spuščati se še tu v stvarno polemiko zoper ostudne napade na strogo kulturno podjetje, katerega delovanje je čisto kakor solnce in katerega ne dosežajo blatene bombe obrezanih in neobrezanih klevetnikov slovenskega naroda; opozoriti hočemo danes le na posledice, katere nas sili zdrav razum izvajati iz takih tolovajskih činov. Priporočati želimo to izvajanje zlasti naši klerikalni stranki, ki je v svojem glavnem glasilu že krepko in odločno zavrnila označeni ostudni napad.

„Slovenec“ se bori zoper samoslovenske javne napise v Ljubljani, kakor trdi, zgolj raz stališče pravičnosti in enakopravnosti. Njegovi somišljeniki so bajé tega mnenja, da bodo Nemci izvenkranjskim našim bratom preje dovolili jezikovno enakopravnost, ako jim mi kranjski Slovenci pokažemo pot pravice ter privoščimo tudi v Ljubljani dvojezične napise tisti trohici kranjskih Nemcev, katere bi celó nemški nacionalsci tako radi prodali. Da, ko bi imeli opravka s pošteniimi političnimi nasprotniki! A ravno ta najnovejši napad na naše ptezanje za kulturno povzdigo naroda nam kaže najsijajneje, s kakimi ljudmi imamo opravka. Naj se nam ne ugovarja, da slepo mečemo v isti lonec Dunajske obrezance in naše alpske Nemce! Nova Preša je — to ve vsak otrok — v tesni zvezi s koalicijsko vlado, to glasilo politične prostitucije je gledé narodnostnega vprašanja evangelij vseh nemških trobil po naših deželah in zlasti tudi tistega, jedva leto dni starega sobotnega lističa, v kateri zalegajo svoja politična jajca najodličnejši naši kazinski koaliranci od barona Zvegelnja navzdol in ki kar gori za koalicijo. Asocijacija idej mej Dunajsko čifutinjo

in Ljubljanskega nemštva specijalnim glasilom je očitna v vsaki številki zadnjega, gledé nazorov o nas Slovencih soglašajo z novo Prešo vsa južna nemška glasila in le taka obrekovanja, za katera se celó domati časnikarski debelokožci sramujejo prevzeti javno odgovornost, odlagajo naši alpski Nemci — ti stebri koalicije! — v predala svoje mojstrinje in učiteljice. Klicanje policije nad slovenske abiturijente, podlo sumničenje družbe sv. C-rila in Metoda itd. to še sami opravijo, a kadar se jih poloti želja, iztrgati srce iz živega slovenskega telesa, tačas se še diplomatično skrivajo za Dunajskimi obrezanci. Tako je in nič drugače; saj je tudi značilno dovelj, da niti naše uradno, uzorno objektivno glasilo koalicijske vlade ni čutilo potrebe, zavrniti perfidni napad na kulturni zavod, ki je že desetletja tudi najvernejši nositelj in učitelj avstrijskega patriotizma!

Toli zagrizeni nasprotniki ne le našega političnega, temveč tudi našega strogo kulturnega delovanja so torej ti alpski Nemci in potem naj pričakujemo od njih, da bi milost plačevali s pravico. Lasciate ogni speranza... Saj smo naglašali v našem listu, da je bil mestni zastop Ljubljanski takoj pripravljen, koncedirati v Ljubljani dvojezične alične napise, kakor hitro bi bila tista mesta na zemlji slovenski, ki so v nemških rokah, obljubila dvojezične napise. To je bil gotovo lojalen predlog — a Nemci so molčali kakor zid. Taki so in vendar nam klerikalci očitajo, da jemljemo Nemcem priliko, pokazati se pravičnim tudi našim izvenkranjskim bratom. Ni li to skrajna kratkovidnost? Difficile est satyram non scribere...

A te iste, zoper Slovence vsikdar složne nemške stranke, ki bi nas najraje utopile v žlici vode, ti isti Nemci igrajo prvo vijolino tudi v — tisti koaliciji, brez katere si ne morejo misliti narodnega uspevanja „konservativni“ slovenski poslanci in ki je tako tesno na srce prirastla konservativno-liberalno-reakcionarno-naprednemu politiku vseh politikov, prof. Šukljeju. Tudi to da misliti in ako g. profesor Šuklje niti toliko upliva nima pri koalicijski vladi, da bo izposloval oficijelno zadoščenje oz. odklanjanje perfidnih napadov družbi sv. Mohorja, tedaj pač ne moremo imeti vere v pošteno voljo koalicijske

vlade. Tudi obljuba slovenske nižje gimnazije v Celji nas v tem pogledu ne more pomiriti, kajti poroča se, da je Nemcem za to koncesijo zagotovljena mastna protikoncesija. Za vsako tako protikoncesijo pa se bo zopet rezalo meso iz našega telesa in malo bo hasnilo narodu slovenskemu, ako se mu bo za vsako zaceljeno rano usekala nova! Beračenje za pravico ni bilo nikdar posebno uspešno — to nas uči zgodovina narodov. Često je bolje čakati radikalnega uspeha v odkritem boju, nego omebkuziti se v navideznem miru. — Idejalizem tudi v narodni politiki nekaj velja.

Toda čemu vse to zopet in zopet ponavljati? Saj je nova „Preša“ za poveljavno orožje zoper družbo sv. Mohorja uporabila tisto nesrečno Šukljejevo žuganje vladi z našim stremljenjem za slovensko-hrvatsko zjedinjenje, tisto njegovo — da rabimo najmilejši izraz — neprostovoljno in nepravilno sumničenje napredne stranke, katero je zaman skušal na Metliškem shodu prikriti s slabim — dovtipom — Naj bi se iz tega fakta učil tudi koalicijski agent Šuklje vsaj to, da je predobro sodil svoje politične prijatelje in da ni vse zlato — kar se imenuje koalicijska, makar da tudi obeta belokranjsko železnico.

V koliko pa je našim ultra-klerikalcem, ki so si svojo politično modrost izposodili žalibog tudi iz nemških deželá, odprl oči grdi slučaj, s katerim smo se morali danes baviti, to kazala nam bo bližnja prihodnost.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani, 24. avgusta.

Celjsko vprašanje.

Vsebinsko „Vaterlandovega“ entrefileta gledé slovenske male gimnazije v Celji smo včeraj zabeležili. Dunajski levičarski listi molče o njem — izvestno še nimajo informacij in ne vedo, kaj bi rekli. V tem pa, ko je celo po veleoficijoznem „Fremdenblattu“ ustanovitev slovenske male gimnazije v Celji zagotovljena, se je oglasil poljski „Przegląd“. Ta, s pomočjo Dunajske Länderbanke izhajajoči in nemški levici služéti list premleva fraze, katere so Nemci zapisali zoper slovenske zahteve. Pravi, da ima ta zavod namen, posloveniti nemško Celje, da ni potreben in da je učne zavode ustanavljati le,

LISTEK.

Lady Hilda.

(Roman, angleški spisala Ouida.)

V.

(Dalje)

Madame Mila pozdravi St. Louisa in della Rocca jako presrečno ter pozove oba za drugi dan na obed, tako prijazno, da povabila nista mogla odkloniti. Z današnjimi novicami ni bila zadovoljna; njeni mladi prijatelji jej niso vedeli nič posebnega sporočiti.

Lady Hilda je imela drugi dan obedovati pri njej, a mala grofica je s spretnostjo žene „qui a vécu“ uganila bodoče simpatije in že v naprej skrbela, da pelje della Rocca njeno sestrično k mizi.

„Vse, kar imam, bi dala, samo da vidim, kako se Hilda omebča“, govorila je sama s seboj (ves njen sedanji imetek je obstajal iz velikega kupa neplačanih menic). Ali Hilda se še ni bila „omebčala“; uverila se je, da razume on ljudi bolje zabavati kakor večina drugih — vsaj povsem drugače — in da se mu je posrečilo vzbuditi njeno zanimanje, morda s tem, da jo je zadnji čas tako malokdaj obiskal. To je bilo vse. Vrh tega je bil jako uga-

jen, plemenitaš stare šole, kakor St. Louis, a samo italijanski plemenitaš zna v harmonijo spraviti dostojno obnašanje in resnost s priatno gracijo.

Kar se njega tiče, je on, govoreč z njo, neprestano premišljal o besedah Saint Louisovih. Ali je res, da še ni bil prišel trenotek, ko je bila „slaba“? Ali je gotovo, da je bila vedno tako hladna, kakor sedaj? Želel je, da se o tem prepriča. Vsekako je bila to izredno prikupna žena, dasi je občevala z Milo, pušila po obedu cigarete, ter točno poznala najnovejši Pariški boulevardski „bon mot“.

Domislil se je, da je to pri njej le navada, slučajna posledica njenega živovanja in občevanja. To so delale tudi druge žene iz raznih krajev, ona pa v dosti manjši meri, kakor vse druge. Ona je bila hladna, ohola, in izvrstno vzgojena; nje sijajni, sanjavi sivi očesi sta gledali tako koprneče v svet, da je bila razumljiva želja vsakega moškega, zadoštitu temu koprnjenju. Zdela se mu je nekoliko cinična, ker nje življenje ni imelo nikakega namena. Škoda! Narava jo je obdarila s krasoto in razumom, a moda jo je prenaradila v nepotrebno, cinično ženo. Škoda, da jej je pokvarjenost fine družbe prešla v kri in meso. Tako je premišljeval della Rocca, ko je motril Hildo, nje svilene, dolge trepalnice, nje

prekrasno izrezana usta, dviganje bujnih nedrij pod bliščečimi dragocenostimi. Jel je verovati, da je St. Louis vender pametno govoril. Ta mirni in sigurni pogled ni govoril ničesar o kaki „preteklosti“.

— Vi pušite, gospa? vpraša jo nekam nepričakovano po obedu.

— To je samo navada, kakor vse, kar delamo; za pušenje mi ni mnogo.

— Čemu potem pušite? Ali niste preponosni, da se udaste vsaki navadi in posnemate vsako neumnost?

Ona se nasmehne, pusti, da cigareta dogori, a ne dotakne se je nič več.

„Postopati niso znali z njo, to je vse“, misli on in sede k igralni mizi na partijo „écarté“, pustivši, da dobi ona, dasi je bil on v tej igri veščak na glasu.

Sam Bog vedi, kje je bila ta večer skrita „usoda“. Morda celo pod incroyable-klobukom grofice Mile. Kajti ta je ves večer govorila o njegovi villi in pripovedovala, kako bi jo rada videla. Njeni mali glavici je bilo povsem jasno: ako svojo lepo hladno sestrično samo jedenkrat zaplete v kako „majhno slabost“, kakor je rekel St. Louis, potem ne bo več propovedi zaradi Mauricea, in te propo-

kjer so dejanski potrebni in če je dotični narod za uk sposoben. — Na to infamno insulto o „sposobnosti“ slovenskega naroda ne bomo odgovarjali. Zlasti ne, ker imajo poljski čifuti in čifutski Poljaki z ozirom na število svojih analfabetov najmanj uzroka soditi druge narode.

Stranka prava v Dalmaciji.

Hrvatski klub stranke prava je vsem svojim somišljenikom po Dalmaciji razposlal okrožnico, v kateri pravi: Dan 26. junija ostane znamenit v hrvatski zgodovini, ker se je ta dan položil temeljni kamen domu, kateri gradi hrvatski narod začetniku in vodi stranke prava dru. Antonu Starčeviću. Poleg tega položil se je še drugi, zjedinenju rodoljubov iz vseh hrvatskih dežel v jedno stranko prava z jednodnim programom. Mej drugimi je bil tudi hrvatski klub v deželnem zboru dalmatinskem zastopan po svojem članu in pooblaščenca Juriju Biankiniju. Na shodu so se položili temelji na samo jednodnemu programu, ampak tudi jednodnemu delovanju stranke prava. V to svrbo se je zaključilo, da bode klub v Zagrebu središče in da bodo dogovorno z njim v posamnih deželah vodili posebni klubi delovanje strankino. Ker je zadnji čas, da začne stranka v Dalmaciji delati, ker se bližajo resni časi, se sklicuje shod, da pripravi pot velikemu sestanku cele stranke prava, na katerem se končno ustanovi vsa uredba. Konferencija se je vršila v sredo in v četrtek v Zadru. Predmeti razpravam so: 1) Osnova začasne uredbe delovanja stranke prava v Dalmaciji; 2) odločitev glede osnivanja političnega hrvatskega društva v Dalmaciji. — Shod je bil, kakor poročajo brzojavke, številno obiskan. Zagrebški klub stranke prava je bil zastopan po dveh posebnih odposlancih, gg. Folnegoviću in Kumičiću. Zborovalci so brzojavno pozdravili vodjo stranke dra. Starčevića.

Vnanje države.

Srbska kriza.

Razkralj Milan je svoj 40. rojstni dan praznoval v krogu svojih prijateljev, ali to še ni dokaz, da se je odrekel svojemu namenu, zasesti srbski prestol. Tudi oficijelno razglaševanje, da ni ministerske krize, ni dokaz, da ne obstoji mej Milanom in Nikolajevićem nasprotstvo. Nasprotno, trdi se celo, da se je Milan združil s Pasićem, oziroma z radikalno stranko zoper sedanjo vlado. Na vsak način je pričakovati važnih prememb. To slutijo tudi naprednjaki, ki izjavljajo v „Videla“, da so sedanje razmere boljše, kakor so bile prejšnje in da so pripravljeni podpirati tako ministerstvo Simićevu kakor Nikolajevićevu. — Z drugimi besedami: vsako, le radikalno ne.

Nemški socialisti.

priredé dné 21. oktobra v Frankobrodu ob Majnu svoj letošnji shod. Mej drugim se bode na tem shodu razpravljalo o proslavi 1. maja 1895. l., o stališču socialne demokracije k agrarnemu vprašanju in o boju socializma zoper zveze, kartele in drugo velekapitalistiško organizacijo. Posebno važno za nemške socialiste je vprašanje o praznovanju 1. maja. Zadnji dve leti niso nemški socialisti tega dneva praznovali, a močna frakcija se poganja za to, naj bi se praznoval. Odločil bode shod.

Dopisi.

Iz Trsta, 21. avgusta. [Izv. dop.] (Cesarjev rojstni dan; italijansko vseučilišče in slov. ljudske šole). Trst je — kakor trde zagrizeni Lahi — italijansko mesto, vendar pa kaže nekatere dni v letu tudi svoj slovenski značaj. Ti dnevi so pa le, kedar se obhaja tu kakšna avstrijska slavnost. Na predvečer

vedi so kaj neugodne, zlasti ako ti je propovednik posodil nekoliko tisočakov in ako si v največji zadregi, če bi tirjal plačila. Žena, ki ima „petites faiblesses“, ne trpi in sovraži ženo, ki jih nima. Mala grofica je sicer preveč dobrosrčna in preveč površna, da bi koga sovražila, ali da svojo drago sestričino vidi v taki zanjki, bila bi silno zadovoljna in čutila sijajno zadoščenje. Lady Hilda bi postala naravnost in občevanje z njo bi bilo dosti bolj zaupljivo in prijetno.

Te misli so jo napotile, da je pristopila k mizici, kjer se je igral „écarté“, ter dosegla, da se je dogovoril izlet v Pallestrino za pojutrišnjem zjutraj. Della Rocci ni preostalo nič drugega, kakor povedati, kako se zmatra počaščenega in srečnega in kako obžaluje, da je Pallestrina samo revna, takega obiska nevredna podrtina.

Določeni dan je bil bister in topel, lep in duhteč — bil je to dan, kakeršni nastanejo časih sredi zime v Florenci, prav kakor nekaki naznanjevalci spomladi. Na oddaljenih vrhovih gorj je sicer blestel sneg, to pa je le še povzdigovalo krasoto celega kraja. Potoki so veselo šumeli in na solčnih mestih so cvetele prve pomladne cvetke. Bila je še zima, ali zima, kakeršna vlada v domovini vil ali na zvezdi danici.

(Dalje prih.)

cesarjevega rodu, videl si po Corsu in drugih glavnih Tržaških ulicah velik spreved z godbami, zastavami in mnogoštevilnimi lampijoni; zmernejši Italijani so sicer gledali ta spreved, udeležila se ga je pa množica slovenskih delavcev — laških je bilo prav malo — in kopa otrok, tako, da si gledajoč ta spreved, nehoté mislil na „avstrijstvo“ Trsta. Skoraj jedini živelj, ki tu iz srca kaže svoja neomadeževana avstrijska čustva je pač — slovenski živelj! Rudeči Lahi so se pri tej priliki dobro poskrili; mestni radikalni odborniki se pri taci prilikah odlikujejo po svoji nenavzočnosti, samo župan jih pro forma zastopa, kajti sram jih je pokazati se Avstrijce. Tudi veselice, ki so se priredile dne 18. t. m., so bile prav slabo obiskovane, razun one v društvu „Austria“, koje so se pa udeležili skoraj izključljivo državni uradniki. Drugače je pa s Slovenci. Spreveda samega na predvečer cesarjevega rojstnega godu udeležilo se je veliko število udov „Delavskega podpornega društva“ z zastavo; v nedeljo zjutraj pri maši v cerkvi sv. Antona se je pa ljudij trlo. Važno je tudi opazovati, kako poročajo laški časopisi o patrijotičnih slavnostih. Indipendente in Piccolo omenjata s pravim cinizmom prav na kratko, da je ta in ta dan cesarjev god, da se vrši maša v prestolnici, in da je na predvečer godba po mestu! Njima ni zameriti, ker že vsi vemo, da jima je ljubši Umberto nego Franjo Josip. Il Mattino poroča na dolgo in široko o slavnostih, a previdno prezira Slovence; govora slovenskega pred palačo namestnika ni nikdo slišal, za slovenski „živio“ so bila gluha vsa ušesa poročevalcev v laške liste. Jednako sta se vedla tudi uradna Osservatore in Adria, katera bi pač vsaj pri takih prilikah morala poročati resnico. In kar je najbolj karakteristično: Ces. kr. korespondenčni urad je vsem avstrijskim listom poslal dolgo poročilo o praznovanju cesarjevega rojstnega dne, in popolnoma utajil udeležbo Slovencev, kamoli da bi bil priznal istino, da bi se bilo to praznovanje povsem ponesrečilo, da se ga niso Slovenci v tako velikem številu udeležili. Slava oficijozni resnicoljubnosti! — Z imenovanjem italijanskega profesorja Pacchionija profesorjem na ino-moškem vseučilišču začeli so laški listi zopet propagando za samostojno italijansko vseučilišče v Trstu. Dosedaj se Italijani tirjali to vseučilišče samo kot potrebno oziraje se na to, da je mnogo italijanske mladine, katera se izšla na celoma laških srednjih šolah ter mora potem pohajati nemška vseučilišča. Sedaj jim je vlada ugodila s tem, da je uvedla italijanska predavanja na vseučiliščih v Gradcu in Inomostu. Menite pa, da so s tem zadovoljni? Il Piccolo in druga njih glasila so se sedaj postavila na drugo stališče: država je po osnovnih zakonih vezana nam dovoliti samostojno vseučilišče, do tega imamo mi Lahi pravico — vpijejo v jedno mer. Vlada bi pa ne ugodila jim nikakor — kakor trdi „l' Alto Adige“ — ako jim ustanovi v Gradcu ali Inomostu popolnoma laško vseučilišče, temveč isto se mora ustanoviti uprav v Trstu! — Pravico imajo torej Lahi do samostojnega vseučilišča v Trstu in vlada jim je mora ustanoviti. Koliko več pač ima pravico onih 3000 slovenskih otrok v Trstu do slovenskih osnovnih šol, ktere že deset let zastonj prosjčimo pri vladi in občini! Gospoda, kako pač morete tirjati pravice od vlade, če ste sami najočitnejši kršitelji zakonov, ter ne dovolite slovenskim svojim soobčanom niti najprimitivnejše pravice, zaje-mčene jim po istih zakonih, na katere se sami sklicujete. S kakšno pravico pa tujčite slovenski narod ustanovljajoč v njega sredini italijanske vrte in šole? — Vsekakor je ta pojav vreden omembe in dobro je, da se jedenkrat tudi Italijani opirajo na — osnovne zakone: — tem lažje bode vladi, ugoditi slovenskim skromnim zahtevam, kajti ne verujemo, da bi pijanim Lahom nosila še vina, predno podari lačnim Slovincem — kosček kruha!

Iz Gorice, 23. avgusta. [Izv. dop.] (Dr. Josip Jakopič. — Volitve. — Otroški vrt.) Predvečeranjem zjutraj je umrl v Gorici dr. Jos. Jakopič, odvetnik in veleposestnik; star je bil šele 54. let. — Pokojnik je bil v vseh goriških krogih spoštovan kot značajan mož. Bil je Slovenec po rodu in duhu; podpiral je rad in precej izdatno naše „Slogine“ zavode. V svoji mladosti se je bavil tudi s politiko; bil je celo član političnega društva „Soča“. Sijajen pogreb se je vršil danes; pokopali so ga v Št. Petru pri Gorici. — Volitve v veleposestvu se utegnejo mirno vršiti. G. A. Jakončič je izjavil v posebnem pismu do „Sočinega“ uredništva, da ne kandiduje; priporočil je celo

volilcem, naj združijo svoje glasove za „Sloginega“ kandidata. — Ta izjava je bila potrebna, ker zdaj ni več časa, da se izbirajo drugi kandidati. Pred volilnim shodom je imel vsakdo dosti časa! — Društvo „Sloga“ otvori tretji otroški vrt v najbolj obljudenem delu mesta pod Kostanjevico, tik laške (Fumagalijske) šole. V istem delu stanuje veliko Slovencev. Laški listi že krité! Naravno: Mi vstajamo — in njih je strah. Zdaj bo imela „Sloga“ šest šolskih razredov in tri otroške vrte. V štirih letih je potrojila svoje zavode.

Prosveta.

Rimljanski napisi v Celju.

Piše dr. Janko Pajk.

VI.

(Konec.)

K bajeslovnim podobam pripada še nekoliko vzvišenin, koje se nahajajo na grobnih spomenikih. Te so simboličnega pomena. K tem spadajo razven že omenjenih Meduz in Génijev podobe zmajev in delfinov; oboje živali so simboli podzemskega svetá ali Orka. Taki zmaji — s ptičjim odprtim kljunom, s ptičjimi perotmi in dvakrat zavitim repom — so čuvaji grobišč. V Celju jih je videti na dveh kamenih, v lapidariju jeden, drugi v „bogensgasse“, slednji ločen od svojega napisu, oba jednake velikosti, lepo delo. Dva delfina — grizoč granatni sad, jabelku podoben — z glavama spodaj, s trizobotima repoma kvišku obrnena — krasita podnožje spomeniku, vzdananemu v cerkev sv. Maksimilijana. Granatni sad je znan iz Proserpine bajke; on pomenja smrt in umrjočnost; delfin znači podzemsko vodo Styksa. Za okrasbo grobnih spomenikov in tudi žrtvenikov rabi podoba vrča — „opferkanne“ —, koje v Celju nahajamo večkrat. Tudi ženske podobe krasijo strani žrtvenikov, grobne spomenike pa bršljin in bršljinskih vencí. Na nekojih takih kamenih služijo v okrasbo tudi kače in kuščarji.

Primeroma veliko število nagrobnih spomenikov tolmači se iz grško-rimskega véstva, katero je velévalo spoštovati in čuvati mrtvece. Isti običaj pak je ob jednom galskem narodu bil lasten, kakor opazuje C. I. Caesar, ki piše, da so Galci svoje mrtvece z velikimi stroški pogrebali (B. G. VI. 19, 4). Galci so namreč verovali v neumrjočnost človeške duše (B. G. VI. 4, 5). O nagrobnih spomenikih celejskih imam še posebej opomniti, da nam njih napisi sporočajo veliko hvaležnost, nežnost in ljubeznivost nekdanjih Celejanov. Ta nežnost se pokazuje iz besed, v katerih je povedano, da so roditelji postavili kamen otrokom, možje ženam, žene možem, podložniki predstojnikom in celo sužnji svojim gospodarjem, in to „fecit de pecu sua“ — postavil s prihranjenimi novci!

Preidimo sedaj k drugi vrsti podobščin, k onim, katere predočujejo osebe. Brez dvojbe so oni obrazi, ki se pogostoma nahajajo vrhu grobnih napisov, več ali manj srečno izdobljene slike — vzvišenine — dotičnih mrtvecev. Takih podobščin, doprskih, po dvoje, troje, včasih po četvero, nahaja se na spomenikih pogostoma. O različnosti rimljanskih in nerimljanskih obrazov na teh kamenih povedal sem nekaj besed že zgoraj. Dočim so možke glave brez pokrivala, so ženske navadno odéte. Čudovito „avbo“ (kakor Schöa jedno teh pokrival zove) vidiš na ženski podobi kamena v lapidariju pod števil. 5265. To pokrivalo je pri sredini okoli in okoli prešinjeno (eingedrückt), na svojem vrhnem delu pa vodoravno-ploščnato. Možke in dečakke glave istega spomenika pa se odlikujejo z nenavadno obilostjo lasij, kateri so sredi čela ravno pristriženi. Zanimiva pokrivala — neko vrsto peče — nosijo ženske glavé na dobro ohranjenih spomenikih Maksimilijanske cerkve. Možke podobe na grobnih spomenikih drže desno roko na prsih kot v prisego, v levi pa nosijo meč. Nekojim teh je pridejano razno orožje: ščit, meč in kopje. Takih podob vidiš na kamenih „antikenthora“.

K osebnim podobščinam spadata dve, kateri sta do zdaj še glede svojega pomena nerazrešeni. Prva je velika ženska glava na severo-vzhodni sténi župne cerkve sv. Danijela. Ta je brez dvojbe iz rimljanske dobe. Ta doprski kip je najbrž podoba kake imenitne gospóje iz cesarske rodbine. Na to méri njeno pokrivalo: neki posebni klobuk ali „šapelj“, spodaj debelemu svitku podoben, zgoraj malo obokan, pa z jedva vidnimi zárezi zaznamenan, kateri značijo, da je ta klobuk diadéma. Značaj obraza je „junoničen“, vendar ni višemu božanstvu

podoben. Jaz menim torej, da je mekej obožanej gospóji, kaki „diva“ posveten. Znan nam je že iz napisov spomenik, posveten DIVAE IVLIAE.

Druga tajinstvena ali zagonetna podoba je tako zvani „noriški vojnič“ — „der norische Krieger“, kakor ga zovejo nemški opazovalci. Ta veliki kip je bil izkopen blizu Maksimilijanske cerkve (Schöu str. 43), potem so ga postavili na vzhodno stran župne cerkve, kjer sem ga pred nekajimi leti večkrat opazoval, a zdaj stoji v lapidariju pod svojo streho, katero so mu previdno priskrbeli. Prvi pogled na ta kip ovaja ga kot podobo Nerimljana. To kažejo polnolični obraz, močni obrvi, obili brki, še bolj pak vsa oprava: oklep do polu prsa, čelada, katara spominja na srednje-veške čelade s šopirnim perjem, v gotiški prirojenej in nizko pod tilnik sezajočej, spredi z obeh stranij v ravnih črtah prirojenej obliki. Vojškov pogled je raven in precej oster; desna roka, katara pa je na o p a k obrnena, takó da d l a n gleda proti gledalcu — to kaže, da ni „mojster“ izdelal tega sicer impozantnega kipa —, je privzdignena do sredine prsa; leva roka, pregrnena s plaščem, je preje držala ali kopje ali zastavo, zdaj manjka kopja ali zastave kakor tudi meča, kateremu se pa še vidi sled iz oline na telesu. Leva roka je na neko podlago oprta. Iz teh znakov se vidi, da kip ne predstavlja Rimljana. Mnenje starinoslovcev je, da podoba kaže Noričana. Istega mnenja sem tudi jaz. Že zgoraj sem omenil, da je Nórič branila posebna četa domačinov — „juventus Noricorum“, kakor stoji na napisih. Kaj, ko bi v tem vojniku imeli kakega vodjo „Noričanov“, ki se je izkazal ali Celeji pridobil kako „slobodščino“? Ako je trjenje istinito, da so prvobitni stanovniki Nórika in Celeje bili Galci ali „Vlasi“, tedaj bi o njih organizaciji veljalo, kar Caesar trdi o vojaškem stálišu tega naroda. Vladarstvo sta pri njem imela dva stanova: Druidi („Druides“), svečeniki in učitelji naroda (B. G. VI. 13, 4) in pa Vitezji („Equites“ B. G. VI. 15, 1—2). Vojniki bili so samo slednji, kakor trdi Caesar. Po tem takem bi naš vojnič bil noriški „vitez“. Da ni navadni „vojak“, kaže njegova lepa oprava. Kip je v obče vrlo dobro ohranjen.

Toliko bodi povedano o kamenih napisih in podobah rimljansko-celejskih! Podobnih kamenov, kakoršni so v Celju, je še nekoliko v njegovej bližini. Izvratno ohranjeni so trije spomeniki — benefičarski — pri Stallnerjevej vili v Vojniku, vredni, da se natanko narišejo; dva kamena — vzvišenini — sem tudi videl v Laškem trgu: že omenjeno Meduzo in pa Favstula s smokvenim drevesom in z volkúljo, vzdian na kaplaniji —; več lepo ohranjenih napisov zaobljubnih — „votivara“ — v Rimskih toplicah, v predsobi posamnim kopelim, z napisi „Nymphis Augustis“. Ti kameni so jako majhni in lični, prav podobni onemu kamenu, ki ima napis „Adsalutae“. — Ako sem s temi kratkimi članki Slovence opozoril na rimljanske spomenike v Celju in okolici in še koga spodbudil, da iste stvari še sam preišče, dosegel sem svoj namen. Dobro nam došel vsak, ki nam pomore razjasniti slovensko preteklost. Slovenska zemlja, nekdanj sezajoča od Adrije in Taljamenta do Dunaja, bila je pravo jedro avstrijske države, cislitvanske. Ta zemlja — Noricum s Panonóljo — je po razpadu rimljanske oblasti postala slovenska dežela; ona je naša pradamovina. Da pa še to ostane i naprej, odvisno ni od nikogar bolj nego od Slovencev samih. Nikdo nam domovine ne bode očeval razven nas samih. Obramba najlepšega kosa zemlje v Avstriji je torej od domoljubja in hrabrosti slovenske same odvisna. Vselej je in bode veljal Sallustijev izrek: „Fortuna meliores sequitur!“

V Celju, 18. avgusta 1894.

Domače stvari.

— (Kompenzacija Nemcem?) Iz Celja se nam piše: „Naši kasinetje nosijo nekaj danj sem silno moško in zavestno glave po konci, nekaj zato, ker dobro vedo, da se jim vsaj letos slovenske gimnazije še ni bati, nekaj pa radi tega, ker so zvedeli za njihove namere jako važno novico, koja se mi vredna zdi, jo tudi vam sporočiti. Znano je, da je nemškim fanatikom deželni nadzornik g. Jarc hud trn v peti, in sicer jedino zavoljo tega, ker je mož nasproti slovenskim učiteljem objektivni ter jih neče po nemčurskih željah preganjati, kakor se je nekdanj godilo in se ponekod godi še dandanes. Zato mu polena pod noge mečejo, kjer le morejo. Tega se je mož naveličal in prosi za izpraznjeno nad-

zorniško mesto na Moravskem. K nam si hodi pa svoje razburjene živce o velikih počitnicah že več let bladiť znani prof. Linhart iz Ljubljane, ki tudi prav pridno obiskuje kazino. In baš na tega moža so zdaj v našem mestu obrnjene vse nemške oči. Vidijo v njem dolgo zaželenega misijo, kateri jih bode rešil vseh nadlog. In zakaj bi tudi ne, kajti sam Linhart jim je baje v kasini pokazal telegram, v kojem mu njegov somišljenik državni poslanec Foregger naznanja, da bode v jednom tednu imenovan deželni nadzornikom za ljudske šole na Štajerskem na Jarčevo mesto. Ob jednom mu tudi svetuje, naj si nemudoma poišče v Gradcu stanovanje, tako je poslanec svoje reči gotov.“ — Ali je morda to po „Vaterlandu“ naznanjena kompenzacija?

— (Premembe pri politični upravi v Istri.) Včeraj smo javili, da je Koprski okrajni glavar gosp. Schaffenhauer imenovan namestniškim svetnikom, ne pride pa v Trst, ampak prevzame vodstvo okrajnega glavarstva v Poreču ter bo zastopal vladu v deželnem zboru isterskem. Gosp. Schaffenhauer je svoj čas služboval v Tolminu in v Sežani in je postopal vedno točno tako, kakor se mu je ukazalo v Trstu. Vodstvo Koprskega okrajnega glavarstva prevzame ondu službujoči namestniški tajnik g. Perinello. Okrajni glavar Pazinski Friderik vitez Schwarz je premeščen k namestništvu v Trst, na njegovo mesto pa pride kot provizorični vodja okrajnega glavarstva namestniški tajnik gosp. Ivan Šorli iz Trsta.

— (K Cigaretovi slavnosti) se nam naznanja, da je svojo udeležbo oglasilo poleg več pravnikov, tudi nekaj drugih slovenskih razumnikov. Od Ljubljanske strani se udeležniki popeljejo v nedeljo ob 6. uri z brzim vlakom v Logatec. Tu bodo vozovi pripravljeni, eventualno tudi za tiste, ki se dosedaj niso oglasili, in pridejo v Črni vrh okolo 10. ure. Zvečer se povrnejo v Logatec tako, da bode še dovolj časa, odpeljati se s poštnim ali brzim vlakom, ki dojdeta v Ljubljano pred polnočjo. Tako se je nadejati, da bode v nedeljo izbrana slovenska družba na mirno-dostojen način poslala spomin Črnovrškega sina, ki je celo svoje življenje skoraj iz tujine služil književno svojemu ljubljenu narodu!

— (Vojaške vesti.) Danes zjutraj prišlo je iz Gradca 600 mož rezervistov 27. pešpolka s 4 častniki, jutri pa pride 22. brambovski batalion z 2 štabnima častnikoma, s 27 častniki in 697 možmi, da se udeleži skupnih vojaških vaj.

— (Kronski darovi družbi sv. Cirila in Metoda.) Uredništvu našega lista sta poslala: Rodoljub N. N. 2 kroni; neimenovana v Ljubljani 40 vin. (skupilo od prodanih mark) Skupaj 2 kroni 40 vin. — Živela rodoljubna darovalca in buj nasledniki!

— (Za „Narodni Dom“) v Ljubljani je izročil uredništvu našega lista: Rodoljub N. N. 2 kroni. — Živio!

— (Zastaveničko k 84. rojstvenemu dnevu) je pel včeraj kvartet „Ilirija“ (gg. Pavšek, Branke, Lilek, Dečman) velezaslužnemu starosti slovenskih rodoljubov gosp. notarju dr. Jerneju Zupanču, katerega nam Bog ohrani še mnoga leta!

— (Radeški most.) Iz Radeč pri Zidanem mestu se nam piše 20. t. m.: Z današnjim dnevom je zabeležiti za Radeče preimeniten dogodek: dogotovil se je davno zaželeni železni most čez Savo, ki stane 85.000 gld. in bode odslej vezal Radeče z Zidanim mostom in s štajersko deželo sploh, ob jednom pa je šel starodavni brod čez Savo k večnemu počitku. Imenovanega dne se je tudi vršila komisijonalno obtežilna poskušnja mostu, kateri ima po programu tako močan biti, da nosi težo blizo dva tisoč meterskih centov, oziroma 460 kg na 1 m² ali pa voz naložen s 120 met. cent. V ta namen vozilo je blizo 50 parov konj in volov od ranega jutra do poznega večera iz Savskega proda debeli gramoz in kamenje na most, kateri je preskušnja izvratno prebil, kajti pri predpisani obtežbi vsibil se je samo za 2 cm, kljub temu da se razpenja na 84 m od brega do brega brez kacega stebra odzdočaj. Razun železniških mostov sta ob navadnih cestah le dva mostova v Avstriji, ki sta na večjo dolgost razpeta kakor Radeški. Naravno je torej, da napravlja na gledalca impozanten utis in to še vzlasti, ker je zgrajen na najbolj romantičnem mestu radeške okolice, kjer se vzdigujejo strme skalovite stene in od koder se ti nudi prijazen razgled po Savski dolini.

V nedeljo dne 26. avgusta pa se bo most ob 11. uri dopoludne blagoslovil in vpricho mnogih uradnih dostojanstvenikov slovesno otvoril. Popoludne pa se vrši pod milim nebom ljudska veselica. Nadejati se je, da naši bližnji in daljni sosede vzlasti ob Savi in Savinji to priliko v obilni meri porabijo za izlet v prijazne Radeče. Vzlasti bi bilo želeli, da bi društva iz bližnjih krajev, ki imajo pevake ali tamburaške zборе, blagovolila korporativno udeležiti se ljudske veselice, kjer imajo pričakovati dovoljne zabave in hvaležnega občinstva za svoje petje ali sviranje. V narodnem obziru bi vzlasti dobrodejno vplival tak nastop domoljubnih pevcev ali tamburašev na tukajšujo še ne dovolj probujeno okolico.

— (Prememba posesti) Gosp. Jožefa Jarca, posestnika v Medvodah tovarno in 600 konj silno vodno moč v Medvodah je kupila neka Dunajska stavbinska firma.

— (Prostovoljno gasilno društvo v Gorjah.) priredi dne 26. avgusta t. l. ob 4. uri popoludne v gostilni pri Jerneju Černetu tombolo.

— (Strela je ubila) minuli terek pri sv. Križu blizu Kostanjevice 21letno kmetsko dekle. Vračala se je z malo deklico s polja in nesla na glavi košaro, v kateri je bil arp. Ko je treščilo v njo, zgrudila se je na deklico, da so ljudje mislili, da sta obe mrtvi. Deklici pa se ni zgodilo ničesar, samo na obrazu se je nekoliko opraskala, ko je padla.

— (Toča je pobila) minuli teden v nekaterih vaseh krškega okraja in naredila mnogo škode na polji. Posebno je trpela ajda, ki je ravno v cvetji. — V koprskem okraju je te dni toča naredila veliko škode po vinogradih. Pokončala je dober četrt grozdja.

— (Iz domačih toplic.) V cesar Jožefove toplice v Laškem trgu je došlo do srede tega meseca 386 strank z 1054 osobami.

— (Zanimiva konjiška vaja) je bila te dni pri Tinjah v velikovškem okraju. Trije eskadroni husarjev so na razne načine preplavali Dravo. Konji in vojaki so se držali izbornu. Tudi častniki so se udeležili plavalne vaje.

— (Kmetijska družba za Trst in okolico) priredi prvo svoje zborovanje v Sv. Križu v nedeljo dne 26. t. m. popoludne. Na dnevnem redu je 1.) Govor g. dr. Pretnerja o važnosti zadrug, posebno o važnosti vinarskih in kletarskih zadrug; 2.) pogovor in sklepanje o ustanovitvi vinarske zadruge v Sv. Križu; 3. Razni predlogi. Želeti je, da se člani kakor tudi drugi posestniki in kmetovalci prav obilno udeleže tega važnega prvega zborovanja mlade družbe.

— (Rumunska vojna ladija v Trstu) V terek je priplula v Trst rumunska križarka „Kraljica Elizabeta“. To je prvič, da je v Trst prišla rumunska vojna ladija.

— (Požar brez konca in kraja.) Z Reke se nam piše dne 22. t. m.: Tako silnega in dolgo trajajočega požara, kakoršen že deveti dan divja na našem kolodvoru v skladiščih raznega blaga, še ni bilo kmalu videti. Vsa prizadevanja gasilcev niso mogla ukrotiti divjega elementa. Niti ogromni vojni gasilni parnik „Gigant“, ki je že blizu 20 000 ton (à 10 stotov) vode zbrižgal na pogorišče, ni mogel udušiti ognja. Maožina sladkorja, moke in jeduacih tvarin daje požaru vedno novo gradivo. Velikanske megle dima se dvigajo proti nebu, tu in tam pa burja razpiha tlečo maso v živi plamen. Lilo je nad jedno uro, a niti silni dež ni mogel ugasiti ognja. Jedno sosedno skladišče se je že popolnoma nagnilo in se je bati, da se podre drugo nadstropje. Dovažanje in odvažanje blaga je vsled te nevarnosti jako otežkočeno.

Slovenci in Slovenke! ne zabite družbe sv. Cirila in Metoda!

Razne vesti.

* (Nedostatek pravnškega naraščaja pri sodiščih) Tudi pri Dunajskih sodiščih primanjkuje pravnikov, navzlic temu, da je pravniška fakulteta na vseučilišti dobro obiskana. Za naj a ž nejša poročila se morajo uporabljati pomožni uradniki, ker nedostaje pravnikov. Justično ministerstvo je torej odredilo, da sme Dunajsko deželno višje sodišče pripustiti v pravno prakso tudi take pravnike, ki še nimajo tretjega državnega izpita.

* (Stoletnica Odese.) Glavno rusko trgovsko mesto ob Črnem morji, Odessa, praznuje letos

stoletnico svojega obstanka kot mesto. Še l. 1792. je stala na mestu Odeše mala tatarska trdnjava Kačubej, katero so Rusi popolnoma razrušili. Admiral Don Josef de Ribas je napotil carinjo Katarino II., da je dovolila ustanovitev novega mesta ter nakazala 2 milijona rubljev za zgradbo javnih poslopij in 300.000 desetin zemljišča. Stavbinske mojstre je pozvala iz Italije. Ker je primanjkovalo delavcev, poslala je Katarina nekoliko polkov vojakov v Odešo in delo je šlo urno izpod rok. Mesto je naraščalo prav hitro in je šlo koncem minulega stoletja 8000 duš. Posebno pa se je razvilo pod upravo vojvode Richelieu-a ter doseglo 25.000 prebivalcev. L. 1847. bilo jih je že 80.000. Vsako leto je priplulo kakih 1000—1200 ladij v dobro zavarovano Odeško pristanišče. Danes ima Odeša kakih 210.000 prebivalcev, mej njeni mnogo milijonarjev.

* (Visoka starost.) Na nekem posestvu blizu Harkova na Ruskem je nedavno umrl starček, ki je bil baje star 150 let. Zgovorni starček je kaj rad pripovedoval svoje dogodbe iz minulih časov, to je iz 18. stoletja, o carinji Katarini in carjih Aleksandru I. in Nikolaju I., ter o znamenitih državnikih one dobe, o Suvarovu, Potemkinu itd. Povest o "Potemkinovih vasačih" je starček, ki je bil navzoč pri polaganju temeljnega kamna mestu Je-katerinoslavu, označil kot izmišljeno.

* (Sleparski krojač.) V Bolonji je zasledila policija krojača Paolo Rota, ki je imel ponarejen pečat tamošnjega vseučilišča. Mesto sukenj in hlače je delal sleparski krojač dijakom jako dobra spričevala o kolokvijih in rigorozih ter ob tem poslu živel prav dobro, ne da bi se trudil on, ali pa dijaki.

Književnost.

— Marjetica. Idila. Spisal Anton Koder. Drugi natis. V Ljubljani, 1894. Založil in prodaja Anton Turk, knjigovoz. Str. 246. Cena 1 k. Z nobenim episom se ni Koder občinatv tako prikupil, kakor s svojo ljubko povestjo "Marjetica", o kateri je bil Stritar svoj čas v "Zvonu" izrekel jako lakavo sodbo. Ta, iz domačega življenja zajeta povest, katero je pisatelj prekratil v "idilo", je sedaj izšla v drugem natisu; prvi je bil že davno pošel. Ker se je zadnja leta močno povpraševalo po "Marjetici", smo uverjeni, da seže slovensko občinstvo z veseljem po tej novi lični in ceneni izdaji.

— "Matica Slovenska" prinaša v 16. snopiču konec iz slovenščine preložene povesti "Perla rožska", začetek povesti "Ondražev poklad", poljski spisal Albert Wilczyński in nadaljevanje Dantlevskega studija "Rusko a Evropa".

Brzjavke.

Mozirje 24. avgusta. Živele samoslovenske ulice Ljubljanske! Slava narodno-napredni stranki, boreči se na temelji avstrijskih zakonov neustrašeno za to, da dobi narodno središče vseh Slovencev že skoro čisto slovensko lice, kakor se spodobi! Slava! — Mozirski rodoljubi.

Dunaj 24. avgusta. Vlada je izdala naredbo, s katero določa začenši z današnjim dnem za izdelovanje vsakovrstnega peciva nedeljski počitek od 10. ure dopoldne do 10. ure zvečer. Ta naredba ne velja za prodajo peciva.

Dunaj 24. avgusta. V prihodnjem zasedanju predloži vlada drž. zboru zakonski načrt, ki določa, da je za izvrševanje trgovine dokaz osposobljenosti obligatoričen, konfekcijski-narjem bo pa še nadalje dovoljeno, izdelovati obleko po vzeti meri.

Beligrad 24. avgusta. Načrt novi ustavi je skoro izgotovljen in se najbrž še na zimo predloži narodni skupščini. Najpoglavnejša točka je uvedbo sistema dveh zbornic.

Peterburg 24. avgusta. Uradno se javlja, da je car le vsled preoblega dela nekoliko obolel, da pa ni nikake nevarnosti.

Rim 24. avgusta. V vasi San Štefano pri Raveni je policija zaprla pet anarhistov, pri katerih je našla nekaj orožja in dokazil, da so vedeli za atentat Pavla Lege na Crispia.

London 24. avgusta. Korejski kralj je imenoval novo ministerstvo in mu naročil, naj izvede vse reforme, kakor jih zahteva Japonska.

Narodno-gospodarske stvari.

— Nova posojilnica pri Mariji Snežni na Spodnjem Štajerskem prične svoje delovanje dne 1. septembra. Uoge obrestuje po 4% za posojila pa jemlje 5 1/2%. Načelnik posojilnice je č. g. Fran Pignar, župnik pri Mariji Snežni, tajnik g. A. Pestiček, blaginjak g. J. Zver, načelnika namestnik g. A. Raušl, računski preglednik g. R. Sfilgoj.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Josip Noll.

— Peti shed avstrijskih vinogradnikov bode na Dunaji do 4. do 6. septembra. Do 4. bodo razna predavanja o poizkuševanju trt, o trtni uši itd. in popoldne izlet v vinograde okoli Nussberga. Do 5. septembra zopet razna predavanja o vinarskih predmetih, popoldne pa izlet v Klosterneuburg in ogled tamošnjih vinarskih naprav. Do 6. sept. zjutraj zopet predavanja, popoldne pa izlet v Baden in Vöslau in ogled raznih vinarskih naprav in kleti firme Schlumberger. Po končanem shodu je izlet na Ogerako in na Štajersko, kjer si bodo izletniki pogledali nove nasade v Bizelu, okoli Brežic in Maribora.

Fotografski aparati za diletante. Priporočamo vsem, ki se zanimajo za fotografiranje, kateri sport je jako zabaven in se ga je moči prav lahko naučiti, od leta 1854 obstoječo trgovino, kjer se dobe vse v to stroko spadajoče stvari trdke A. Moll, c. in kr. dvorni založnik, Dunaj, Tuchlauben 9, in da pogledajo nje ilustrovani cenik, ki se na zahtevanje pošlje brezplačno. (16—19)

Spominjajte se dijaške in ljudske kuhinje pri igrah in stavah, pri svečanostih in oporokah, kakor tudi pri nepričakovanih dobitkih.

"LJUBLJANSKI ZVON"

sa vse leto 4 gld. 60 kr.; za pol leta 2 gld. 30 kr.; za četrt leta 1 gld. 15 kr.

Zahvala.

Predsedništvo "Zaveze slovenskih učiteljskih društev" izreka tem potom svojo najpristronejšo zahvalo slavnemu krajnemu odboru učiteljskega društva za gorški okraj, po seboj njega načelniku, neutrudljivemu nadučitelju g. Tomažu Jugu; g. c. kr. šolskemu svetovalecu Fr. V. od pivcu; g. Fr. Hafnerju, ravnatelju c. kr. ženskega učiteljskega, in slavnim čitalnici za blagovoljno prepušitev za zborovanje potrebnih prostorov; vrlim pevkom in pevcom; slavnemu županstvu in predstavi duhovščini v Cerknem in sploh vsem, kateri so pripomogli k tako sijajni izvršitvi šestega glavnega zbora "Zaveze" v Gorici.

Predsedništvo "Zaveze slov. učiteljskih društev" v Dol. Logatcu, 22. avgusta 1894

J. Šega, t. č. tajnik.

V. Ribnikar, t. č. predsednik.

Tuji:

23. avgusta.

Pri Slovan: Alvan, Drescher, Prossinag, Speiser z Dunaja. — Aufmuth iz Gradca. — Praschniker, Brunner, Hrašovec iz Celovca. — Pl. Motony iz Ilirske Bistrice. — Kraner, Florio iz Trsta. — Marušić iz Gorice. — Kranz iz Reke. — Kramer iz Budimpešte.

Pri Malis: Voetter, Kleiber, Egger, dr. Holksnecht, Novak, Klein, Weiler, Utler, Geduldig z Dunaja. — Jančič, Atteneder, Stupplek, pl. Latzke iz Gradca. — Gutmann iz Trsta. — Bacardić iz Reke. — Schmidt iz Kočevja. — Schmidt iz Rudolfovega. — Graf iz Prage. — Gauser iz Celovca.

Umrli so v Ljubljani:

20. avgusta: Franciška Baraga, mizarjeva hči, 10 1/2 meseca, Kolesijske ulice št. 12.
21. avgusta: Gabrijel Širca, čuvajev sin, 4 mesece, Marije Terezije cesta, čuvajnica. — Friderik Kušar, zasebnega uradnika sin, 13 mesecev, Sv. Petra cesta št. 43.
22. avgusta: Ana Prevera, strežnica, 61 let, Židovska steza št. 4.

Meteorološko poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Ve-trovi	Nebo	Mo-krina v mm.
23. avg.	7. zjutraj	740.2 mm.	10.8° C	sl. vzh.	jasno	0.00 mm.
	2. popol.	739.8 mm.	24.6° C	sl. zah.	d. jas.	
	9. zvečer	740.2 mm.	18.4° C	sl. zah.	jasno	

Srednja temperatura 17.9°, za 0.4° pod normalom.

Dunajska borza

dné 24. avgusta t. l.

Skupni državni dolg v notah	98 gld. 55 kr.
Skupni državni dolg v srebru	98 " 60 "
Avstrijska zlatna renta	123 " "
Avstrijska kronska renta 4%	97 " 80 "
Ogerska zlatna renta 4%	121 " 70 "
Ogerska kronska renta 4%	95 " 95 "
Avstro-ogerske bančne delnice	1006 " "
Kreditne delnice	364 " 70 "
London vista	124 " 40 "
Nemški drž. bankovci za 100 mark	61 " "
20 mark	12 " 19 "
20 frankov	9 " 89 "
Italijanski bankovci	44 " 50 "
C. kr. cekini	5 " 90 "

Dne 23. avgusta t. l.

4% državne srečke iz l. 1854 po 250 gld.	149 gld. — kr.
Državne srečke iz l. 1864 po 100 gld.	196 " "
Dunava reg. srečke 5% po 100 gld.	127 " "
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	124 " 25 "
Kreditne srečke po 100 gld.	198 " 25 "
Ljubljanske srečke	24 " 50 "
Rudolfove srečke po 10 gld.	23 " 50 "
Akcije anglo-avstr. banke po 200 gld.	171 " 75 "
Tramway-društ. velj. 170 gld. a. v.	312 " "
Papirnati rubelj	1 " 38 1/2 "

C. kr. glavno ravnateljstvo avstr. drž. železnice.

Izvod iz voznega reda

veljavnega od 1. junija 1894.

Nastopne omenjeni prihajajo in odhajajo časi označeni so s srednjeevropskim časom. Srednjeevropski čas je krajnemu času v Ljubljani en 1 minuta naprej.

Odhod iz Ljubljane (juž. kol.).

Ob 12. uri 5 min. po noči osebni vlak v Trbiš, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, des. Selsthal v Anusce, Ischl, Gmunden, Solnograd, Lend-Gastein, Zell na Jeseru, Inmost, Bregenz, Gurk, Genova, Paris, Steyr, Linz, Budejovice, Pilsen, Marijine varo, Eger, Karlove varo, Francove varo, Prago, Lipsko, Dunaj via Amstetten.
Ob 6. uri 7 min. zjutraj mešani vlak v Novo mesto, Kočevje.
Ob 7. uri 10 min. zjutraj osebni vlak v Trbiš, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj, des. Selsthal v Anusce, Ischl, Gmunden, Solnograd, Lend-Gastein, Dunaj via Amstetten.
Ob 11. uri 22 min. dopoldne mešani vlak v Novo mesto, Kočevje.
Ob 11. uri 22 min. dopoldne osebni vlak v Trbiš, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Selsthal, Dunaj.
Ob 4. uri 14 min. popoldne osebni vlak v Trbiš, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, des. Selsthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell na Jeseru, Inmost, Bregenz, Gurk, Genova, Paris, Steyr, Linz, Gmunden, Ischl, Budejovice, Pilsen, Marijine varo, Eger, Francove varo, Karlove varo, Prago, Lipsko, Dunaj via Amstetten.
Ob 6. uri 30 min. večer mešani vlak v Novo mesto, Kočevje.

Prihod v Ljubljano (juž. kol.).

Ob 5. uri 53 min. zjutraj osebni vlak s Dunaja via Amstetten, Lipsko, Prago, Francove varo, Karlovih varov, Eger, Marijinih varov, Planja, Budejovic, Solnograda, Linca, Steyra, Gmundena, Ischla, Anusce, Parisa, Genova, Gurka, Bregenza, Inmosta, Zella na Jeseru, Lend-Gasteina, Ljubnega, Celovca, Beljaka, Franzensfeste, Trbiša.
Ob 8. uri 14 min. dopoldne osebni vlak iz Novega mesta, Kočevja.
Ob 11. uri 27 min. dopoldne osebni vlak s Dunaja via Amstetten, Lipsko, Prago, Francove varo, Karlovih varov, Eger, Marijinih varov, Planja, Budejovic, Solnograda, Linca, Steyra, Parisa, Genova, Gurka, Bregenza, Inmosta, Zella na Jeseru, Lend-Gasteina, Ljubnega, Celovca, Linca, Pontabla, Trbiša.
Ob 12. uri 46 min. popoldne mešani vlak iz Novega mesta, Kočevja.
Ob 4. uri 48 min. popoldne osebni vlak s Dunaja, Ljubnega, Selsthal, Beljaka, Celovca, Franzensfeste, Pontabla, Trbiša.
Ob 8. uri 34 min. večer mešani vlak iz Novega Mesta, Kočevja.
Ob 9. uri 31 min. večer osebni vlak s Dunaja preko Amstettena iz Ljubnega, Beljaka, Celovca, Pontabla, Trbiša.

Odhod iz Ljubljane (drž. kol.).

Ob 7. uri 23 min. zjutraj v Kamnik.
" 8. " 05 " dopoldne " " "
" 9. " 40 " večer " " "
" 10. " 10 " večer " " " (slednji vlak le ob nedeljah in praznikih.)

Prihod v Ljubljano (drž. kol.).

Ob 6. uri 56 min. zjutraj iz Kamnika. (4—191)
" 11. " 15 " dopoldne " " "
" 8. " 30 " večer " " "
" 9. " 55 " večer " " " (slednji vlak le ob nedeljah in praznikih.)

Šolske knjige:

Kermavner — Vadbe. I. del; (916—1)
Močnik — Geometrija. I. del. Za nižje gimnazije;
Močnik — Aritmetika za učiteljskega;
dobro ohranjeno, se želé kupiti.

J. GIONTINI, knjigotržnica v Ljubljani.

Učenca

vzprejem takoj v mojo prodajalnico s manufakturnim in specerijskim blagom in s deželnimi pridelki.

(899—3) F. Skušek v Metliki.

Dobro

stanovanje in hrano

v Ljubljani se išče za 2 učenki v starosti 10—11 let iz dobre obitelji. — Naslov se izve v upravnistvu "Slovenskega Naroda". (893—3)

Gospodična

išče mesta za poštno odpraviteljico.

Ponudbe naj se blagovoljé poslati pod naslovom: E. Ž. št. 336 poste restante Ljubljana. (908—2)

Št. 2851.

Razpis.

Na petrazredni privatni ljudski šoli družbe sv. Cirila in Metoda s pravico javnosti pri sv. Jakobu v Trstu je popolniti

učiteljevo mesto

z letno plačo 500 gld. in stanarino 60 gld. proti poluletni obojestranski odpovedi.

Prošnje je do 31. avgusta 1894. leta vlagati pri podpisnem vodstvu.

Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani

dné 13. avgusta 1894

Tovarniška zaloga

šivalnih strojev in
1033 velocipedov 46

IVAN JAX

v Ljubljani, na Dunajski cesti šte. 13.

— Ceniki zastoj in poštnine prosto. —

Vizitnice

priporoča

"Narodna Tiskarna" v Ljubljani.

Lastnina in tisk "Narodne Tiskarne".